

Bruxelles, 17 iunie 2022
(OR. en)

9769/1/22
REV 1

ECOFIN 558
UEM 161
SOC 352
EMPL 234
COMPET 455
ENV 556
EDUC 225
RECH 348
ENER 264
JAI 819
GENDER 97
ANTIDISCRIM 77
JEUN 108
SAN 353

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea II)/Consiliul
Nr. doc. Csie:	9421/22 - COM(2022) 622 final
Subiect:	Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2022

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționat, astfel cum a fost revizuit și aprobat de diferite comitete ale Consiliului, pe baza propunerii COM(2022) 622 final a Comisiei.

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din ...

**privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2022 și care include un aviz al
Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2022**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121
alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea
supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special
articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului², care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.

² Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Polonia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a Orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

³ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflux fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului⁴ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului⁵, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Un sprijin excepțional este pus la dispoziția Poloniei în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțarea suplimentară din cadrul Asistenței de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU), în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.

⁴ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁵ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.

- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021⁶ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu⁷. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național⁸ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁶ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 98).

⁷ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁸ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.

- (9) La 3 mai 2021, Polonia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 17 iunie 2022, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Polonia⁹. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Polonia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Îndeplinirea satisfăcătoare presupune faptul că atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare nu a fost inversată.
- (10) Polonia și-a prezentat la 29 aprilie 2022 Programul național de reformă pentru 2022 și la 28 aprilie 2022 Programul de convergență pentru 2022, în conformitate cu termenul prevăzut la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Polonia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Polonia le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Polonia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁹ ST 9728/2022; ST 9728/2022 ADD 1.

- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Poloniei, întrucât deficitul său public din 2022 este planificat să depășească valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020¹⁰, Consiliul a recomandat Poloniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Poloniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Poloniei a scăzut de la 6,9 % din PIB în 2020 la 1,9 %. Răspunsul Poloniei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, în timp ce măsurile temporare de urgență au scăzut de la 4,5 % din PIB în 2020 la 2,7 % în 2021. Măsurile luate de Polonia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 57,1 % din PIB în 2020 la 53,8 % din PIB în 2021.

¹⁰ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 135).

- (14) Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,8 % în 2022 și cu 3,2 % în 2023. Comparativ cu estimările guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 anticipează o creștere mai mică a PIB-ului real, respectiv de 3,7 % în 2022 și de 3,0 % în 2023, în principal ca urmare a unei estimări mai ridicate a inflației, care se preconizează că va afecta consumul privat și investițiile, precum și a unei contribuții mai reduse a exporturilor nete. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va crește la 4,3 % din PIB în 2022 și că va scădea la 3,7 % în 2023. Creșterea din 2022 reflectă în principal costul ridicat al ajutorului pentru persoanele strămutate din Ucraina, măsurile legate de prețurile ridicate la energie și o reformă fiscală importantă (Pactul polonez). Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 52,1 % în 2022 și la 51,5 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 4,0 % și, respectiv, de 4,4 % din PIB. Pentru 2022, acest deficit este mai mic decât deficitul estimat în Programul de convergență pentru 2022, în principal ca urmare a unui PIB nominal preconizat mai mare. Pentru 2023, deficitul estimat este mai mare decât estimarea din programul de convergență, în principal din cauza veniturilor mai mici și a creșterii preconizate a costului ajutorului pentru persoanele strămutate din Ucraina. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai scăzută a datoriei publice în PIB, de 50,8 % în 2022 și de 49,8 % în 2023. Diferența rezultă din estimarea unei rate mai ridicate a inflației și din ipoteze diferite privind ajustările stoc-flux din 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 3,4 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Poloniei.

- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat măsurile luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,7 % din PIB în 2021 la 0,0 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 1,0 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023¹¹. Măsurile respective constau în principal în reducerea taxelor indirecte pe consumul de energie și în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele măsuri au un caracter general, în special reducerile generale ale taxei pe valoarea adăugată și ale accizelor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,6 % din PIB în 2022 și la 0,8 % din PIB în 2023¹².
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Polonia să aplice o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Poloniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

¹¹ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

¹² Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

(17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de convergență al Poloniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la -3,4 % din PIB, conform recomandării Consiliului¹³. Polonia intenționează să ofere sprijin pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021¹⁴. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022¹⁵. Prin urmare, Polonia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără a lua în considerare noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție expansionistă de 2,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Respectiva contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să abordeze impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (1,0 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,6 % din PIB), preconizându-se în același timp că o nouă alocație pentru îngrijirea copiilor de vârstă mică (Capitalul pentru îngrijirea familiei) va contribui și ea (cu 0,1 % din PIB) la creșterea cheltuielilor curente nete.

¹³ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

¹⁴ Acestea sunt previziunile Comisiei. Comisia nu a evaluat încă Planul de redresare și reziliență al Poloniei.

¹⁵ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național, inclusiv transferuri către Banca de Dezvoltare a Poloniei (BGK), vor furniza o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale din PIB.

În ceea ce privește veniturile, se preconizează, de asemenea, că reducerea cotei impozitului pe venitul persoanelor fizice în temeiul Pactului polonez (0,7 % din PIB) și reducerea cotelor impozitului pe profit (0,1 % din PIB) vor contribui la orientarea bugetară expansionistă. Se estimează că creșterea mai mare a prețurilor de consum în comparație cu deflatorul PIB va afecta contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național în 2022, prin creșterea cheltuielilor cu consumul public de bunuri și servicii.

- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la +1,7 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale¹⁶. Se preconizează că Polonia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2023¹⁷. În același timp, se preconizează că în 2023 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție restrictivă de 1,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,9 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,2 % din PIB).

¹⁶ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

¹⁷ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

- (19) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 3,1 % din PIB în 2024 și la 2,5 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2025. Cu toate acestea, nu sunt furnizate informații cu privire la măsurile de consolidare aferente avute în vedere. Conform Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 51,0 % în 2024 și continuând să scadă până la 49,7 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) Se preconizează că reforma în curs a sistemului bugetar, odată ce va fi pusă în aplicare integral, va spori eficiența cheltuielilor prin abordarea deficiențelor de lungă durată din cadrul procesului bugetar. Printre aceste deficiențe se numără clasificările bugetare complexe și caduce, înregistrarea suboptimă a informațiilor, lipsa unei planificări veritabile pe termen mediu și lipsa impactului direct al analizei cheltuielilor asupra procesului bugetar. Se preconizează că finanțele publice ale Poloniei vor fi supuse pe termen lung unei presiuni exercitate de creșterea cheltuielilor, mai ales ca urmare a îmbătrânirii populației. Factorii respectivi amplifică necesitatea introducerii unor noi instrumente care să permită o mai bună gestionare a cheltuielilor, inclusiv a unei evaluări periodice a eficacității și a eficienței. În timpul pandemiei, cea mai mare parte a cheltuielilor pentru măsurile legate de COVID-19 au fost canalizate prin intermediul unui fond special gestionat de o bancă de dezvoltare și prin intermediul unui vehicul financiar în afara bugetului. Acest lucru, deși a oferit autorităților mai multă flexibilitate în gestionarea cheltuielilor legate de criză și le-a permis să evite riscul încălcării nivelului constituțional al datoriei publice, a limitat, de asemenea, controlul parlamentar asupra cheltuielilor și accesul publicului în timp util la informații cu privire la cheltuielile publice.

- (21) Polonia este una dintre țările cu cea mai rapidă tendință de îmbătrânire demografică din Uniune și, pe termen lung, tendințele demografice vor avea un impact asupra sistemului de pensii. Actualul sistem de pensii cu contribuții determinate asigură echilibrul financiar al sistemului, dar nu ia în considerare caracterul adecvat al prestațiilor viitoare. Din cauza vârstei efective de pensionare scăzute, a creșterii speranței de viață și a altor caracteristici ale sistemului, se preconizează că viitoarele prestații de pensii vor scădea puternic în raport cu salariul final. Aceasta ar însemna că o mare parte dintre pensionari ar fi expuși riscului de sărăcie. Analiza Comisiei arată că numai pentru a menține nivelul prestațiilor la nivelul actual, Polonia ar trebui să cheltuiască încă 6,7 % din PIB până în 2070. Principalele provocări cu care se confruntă sistemul polonez de pensii se referă la vârsta efectivă de pensionare scăzută și la regimurile speciale de pensii (de exemplu cele pentru agricultori sau pentru serviciile publice ai căror membri poartă uniforme), care sunt costisitoare și privilegiază membrii lor în comparație cu sistemul general.
- (22) Polonia și-a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune, prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁸, la 15 decembrie 2021. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Polonia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

¹⁸ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (23) Rata șomajului în Polonia atinge niveluri istorice minime, dar participarea anumitor grupuri pe piața muncii continuă să fie limitată. Rata de înscriere a copiilor cu vârsta sub trei ani în serviciile formale de îngrijire a copiilor rămâne una dintre cele mai scăzute din statele membre, iar accesul limitat la serviciile de îngrijire a copiilor împiedică femeile să intre pe piața muncii. De asemenea, sprijinul insuficient pentru îngrijirea pe termen lung și vârsta de pensionare mai scăzută duc la o ieșire de forță de muncă de pe piață. Disparitățile de pe piața muncii afectează, de asemenea, persoanele cu handicap, persoanele vârstnice și persoanele slab calificate, rata de ocupare a acestora situându-se sub mediile respective ale Uniunii. În timp ce în ultimii ani se poate observa o scădere constantă a contractelor de muncă atipice, angajarea în baza unor contracte temporare și activitățile independente cu contribuții sociale scăzute continuă să fie ridicate, în special în rândul lucrătorilor tineri și slab calificați, ducând la un risc mai mare de inadecvare a pensiilor lor viitoare.
- (24) Sistemul de învățământ și de formare din Polonia se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește calitatea și incluziunea. Provocările respective au fost amplificate de pandemie, cu perioade îndelungate de învățare la distanță. Cadrele didactice, elevii și populația generală nu posedă competențe digitale. În același timp, echipamentele TIC și conectivitatea nu sunt disponibile într-o măsură suficientă în școli și în gospodăriile cu copii. Calitatea educației inițiale primite de profesori este insuficientă. În plus, salariile profesorilor sunt relativ scăzute în comparație cu standardele OCDE. Acest lucru afectează atractivitatea din punct de vedere financiar a profesiei și, alături de lipsa dezvoltării profesionale, contribuie la un deficit semnificativ de personal. Afluxul mare de persoane strămutate din Ucraina necesită eforturi semnificative, inclusiv finanțare, pentru a oferi un răspuns adecvat în domeniul educației și formării. Neconcordanțele semnificative dintre competențe și nevoile pieței muncii conduc la deficite de forță de muncă, fapt atestat de dificultățile pe care le întâmpină angajatorii în ocuparea posturilor vacante.

- (25) Cheltuielile totale cu asistența medicală în raport cu PIB-ul rămân scăzute, respectiv doar 6,5 %, față de media Uniunii de 9,9 % în 2019. Sistemul de sănătate polonez se bazează în mod excesiv pe spitale, care suferă de pe urma deteriorării situației financiare, a lipsei de evaluare a calității și a deficiențelor de gestionare. Serviciile de asistență medicală primară și ambulatorie sunt subutilizate. Atractivitatea limitată a profesiilor medicale contribuie la deficitul de personal. Numărul de medici și asistenți medicali raportat la 1 000 de locuitori (2,4 și, respectiv, 5,1) este printre cele mai scăzute din statele membre. Sistemul de asistență primară nu dispune de personal suficient, iar serviciile sale sunt suprasolicitate. Potențialul său rămâne neexploatat, ceea ce duce la suprasolicitarea nivelurilor superioare de îngrijire. Deși serviciile de e-sănătate extinse contribuie la abordarea unora dintre provocările cu care se confruntă sistemul sanitar, utilizarea acestora a fost limitată până în prezent.
- (26) O parte semnificativă a cheltuielilor sociale nu reflectă nivelurile diferite ale veniturilor, ceea ce lasă loc pentru o mai bună direcționare. Unele cheltuieli sociale nu sunt adaptate și nu sunt acordate în funcție de resurse. În același timp, acoperirea prestațiilor sociale pentru unele persoane care lucrează în baza unor contracte de drept civil este limitată, ceea ce face ca grupul respectiv să fie mai vulnerabil. Deși ponderea populației expuse riscului de sărăcie a continuat să scadă, de la 21 % în 2016 la 17 % în 2020, există în continuare provocări. În special, se preconizează că unele persoane în vârstă vor fi expuse unui risc tot mai mare de sărăcie. Acest lucru va afecta în special femeile, date fiind carierele mai scurte ale acestora, care duc la pensii ulterioare mai mici. O mai bună direcționare a prestațiilor, de exemplu printr-o aplicare mai unitară a abordării care ține cont de resurse la acordarea prestațiilor, ar conduce la o utilizare mai eficientă a resurselor publice în demersul de combatere a sărăciei și de sprijinire a celor mai nevoiași.

- (27) Polonia se va baza tot mai mult pe știință și inovare pentru a asigura creșterea economică durabilă pe termen lung și competitivitatea. Cu toate acestea, în pofida unor progrese, Polonia este în urmă în ceea ce privește rezultatele inovatoare. Cheltuielile totale pentru cercetare și dezvoltare (C&D) sunt scăzute, situându-se la 1,39 % din PIB. Cheltuielile întreprinderilor cu C&D sunt cu mult sub media Uniunii, fiind de 0,87 % în 2020, iar ponderea întreprinderilor inovatoare continuă să fie scăzută, conform Anchetei comunitare privind inovarea. Polonia se situează pe locul patru de la coadă în Tabloul de bord european privind inovarea din 2021 și este încadrată în ultima categorie, respectiv a „inovatorilor emergenți”. Fragmentarea tot mai mare a instrumentelor actuale de sprijinire a cercetării afectează cooperarea dintre mediul științific și mediul de afaceri, reprezentând un obstacol esențial în calea consolidării inovării. De asemenea, nivelul scăzut al competențelor de gestionare și adoptarea limitată a tehnologiilor în întreprinderi contribuie la diferențe semnificative de productivitate între întreprinderile mici și mijlocii și întreprinderile mari, limitând inovarea și creșterea productivității.
- (28) Polonia este în urmă în ceea ce privește digitalizarea. În special, nivelurile scăzute ale competențelor digitale afectează capacitatea întreprinderilor de a investi în soluții digitalizate avansate și de a progresa în lanțul valoric, contribuind, în același timp, la deficitul de muncă și de competențe. În ceea ce privește infrastructura digitală, în timp ce serviciile fixe în bandă largă înregistrează creșteri, provocările în ceea ce privește dezvoltarea 5G rămân ridicate. Mai concret, doar 34 % dintre gospodăriile au fost acoperite de tehnologia 5G în 2021, nivel care este sub media Uniunii de 65 %, și nu se înregistrează progrese în ceea ce privește gradul de pregătire pentru 5G, deoarece spectrul radio armonizat pentru implementarea tehnologiei 5G nu a fost încă alocat. În fine, o utilizare mai intensă a tehnologiilor digitale în administrația publică ar putea îmbunătăți furnizarea de servicii guvernamentale și ar putea contribui la reducerea sarcinii administrative și de reglementare inutile.

- (29) Un mediu de afaceri stabil și previzibil și un climat investițional favorabil joacă un rol important atât în redresarea economică de după pandemie, cât și în creșterea economică durabilă pe termen mediu și lung. Independența, eficiența și calitatea sistemului de justiție sunt componente esențiale în acest sens. În Polonia, situația statului de drept s-a înrăutățit, iar independența sistemului judiciar reprezintă în continuare un motiv serios de îngrijorare, astfel cum rezultă din mai multe hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene și ale Curții Europene a Drepturilor Omului. Totodată, în 2021, Comisia a lansat o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Poloniei, în urma anumitor hotărâri ale Curții Constituționale a Poloniei care au contestat în special întâietatea dreptului Uniunii, punând în pericol funcționarea ordinii juridice a Poloniei și a Uniunii.
- (30) Un mediu de reglementare solid și stabil constituie baza pentru susținerea creșterii economice și a investițiilor private. Cu toate acestea, climatul investițional este afectat în continuare de un mediu de reglementare imprevizibil și împovărător. Modificările frecvente ale principalelor acte legislative sporesc incertitudinea și costurile de asigurare a conformității pentru întreprinderi, în principal din cauza consultării insuficiente a părților interesate în cursul procesului legislativ. Investițiile private ca procent din PIB au scăzut din 2016 și se mențin la un nivel scăzut, respectiv 18,5 % în 2020, cu mult sub media la nivelul Uniunii și a statelor cu caracteristici similare din regiune. Acest lucru ar putea limita creșterea ulterioară a productivității și ar putea afecta capacitatea Poloniei de a susține creșterea economică pe termen lung, în special având în vedere că creșterea costurilor unitare ale muncii afectează competitivitatea prin costuri.
- (31) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.

(32) Mixul energetic al Poloniei depinde în continuare în mare măsură de combustibilii fosili, care au asigurat 86 % din aprovizionarea cu energie în 2020, cărbunele reprezentând doar el 40 % din mixul energetic. Gazele naturale reprezintă 17 % din mixul energetic, iar petrolul reprezintă 28,9 %, ponderea acestuia crescând în ultimii ani. Ritmul de decarbonizare al Poloniei a fost lent. Până în 2020, economia Poloniei a înregistrat doar o reducere cu 8 % a emisiilor totale în comparație cu 2005¹⁹. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră a economiei este cu 54 % peste media Uniunii. Pentru a înregistra progrese în reducerea emisiilor în întreaga economie, sunt necesare o politică energetică revizuită, cu obiective mai ambițioase, și acțiuni care să vizeze sectoarele care nu fac obiectul ETS. Deși Polonia produce aproximativ 80 % din cărbunele pe care îl consumă, dependența sa de Rusia – calculată ca pondere a importurilor din Rusia în totalul importurilor de cărbune – a crescut și a ajuns la 74 % în 2020, comparativ cu media Uniunii de 54 %. În ceea ce privește petrolul, Polonia depinde de furnizori străini pentru cvasitotalitatea cererii sale, iar importurile din Rusia reprezintă 72 % din oferta externă totală, față de media Uniunii de 26 %. Dependența Poloniei de Rusia în ceea ce privește gazele naturale în 2020 a fost de 55 %, față de media Uniunii de 44 %²⁰. Se estimează că proiectele de infrastructură în curs și planificate în Polonia și cu țările învecinate (inclusiv interconexiunea GIPL cu Lituania, care este operațională de la 1 mai 2022), dacă sunt însoțite de contracte de furnizare corespunzătoare, vor înlocui integral dependența Poloniei de gazul rusesc. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, atunci când acest lucru este posibil, pentru a se evita dependența de carbon și activele depreciate, precum și pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Contractul pe termen lung de furnizare de gaze naturale încheiat de Polonia cu societatea Gazprom din Rusia expiră la sfârșitul anului 2022, iar Polonia nu intenționează să îl reînnoiască.

¹⁹ Raportul intermediar privind politicile climatice (2021).

²⁰ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Polonia, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate. Începând cu 27 aprilie 2022, Polonia nu mai primește gaze din Rusia.

Impactul direct al suspendării furnizării de gaze de către Gazprom începând din aprilie 2022 asupra securității energetice a Poloniei este atenuat în mod semnificativ de accesul Poloniei la surse alternative de aprovizionare, din interiorul și din afara Uniunii. Cu toate acestea, suspendarea face necesară accelerarea proiectelor în curs și planificate de diversificare a aprovizionării, precum și o coordonare sporită a acțiunilor viitoare în cadrul Uniunii.

- (33) Accelerarea introducerii de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile este esențială pentru a reduce dependența Poloniei de importurile de combustibili fosili și pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră. Obiectivele în materie de energie din surse regenerabile prevăzute actualmente în planurile naționale privind energia și clima nu sunt suficient de ambițioase. În plus, există bariere de reglementare, procedurale și administrative importante care limitează utilizarea capacității de energie din surse regenerabile și care încetinesc integrarea surselor regenerabile de energie în rețea. Printre aceste obstacole se numără normele restrictive privind cooperativele energetice, normele restrictive și procedurile de autorizare îndelungate privind dezvoltarea energiei eoliene onshore, complexitatea și instabilitatea reglementărilor fiscale și durata lungă a procedurilor de conectare la rețea. Obstacolele legate de infrastructură, cum ar fi capacitatea insuficientă a rețelei de distribuție, încetinesc, de asemenea, integrarea surselor regenerabile de energie și ar trebui abordate prin stimulente adecvate. De asemenea, în comunicarea Comisiei din 18 mai 2022 („comunicarea REPowerEU”) s-a precizat că prin creșterea producției de biometan durabil se va contribui la eliminarea treptată a dependenței Uniunii de combustibilii fosili din Rusia. În acest context, Polonia are posibilitatea de a exploata potențialul nevalorificat al biometanului, respectând criteriile de durabilitate relevante, printr-o strategie adecvată pentru crearea unei piețe a biometanului durabil și prin propuneri concrete privind structura acestei piețe. Biometanul durabil poate fi utilizat la producerea combinată de energie electrică și energie termică și de hidrogen produs din surse regenerabile de energie, ceea ce ar putea contribui la decarbonizarea sectoarelor în care emisiile sunt greu de redus. Schema națională de renovare din Polonia este o inițiativă importantă care vizează înlocuirea centralelor care contribuie la poluarea atmosferică și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. Schema ar putea să fie simplificată și mai mult și să fie mai bine direcționată către gospodăriile cu venituri mici și clădirile cu cele mai slabe performanțe.

De asemenea, ar putea fi concepute mai bine subvențiile pentru înlocuirea surselor de căldură, astfel încât să se evite dependența de gaz și să se ofere stimulente mai puternice pentru renovări temeinice și utilizarea pompelor de căldură, în concordanță cu obiectivele strategiei privind valul de renovări ale clădirilor și cu comunicarea REPowerEU. Potențialul semnificativ de reducere a costurilor pe care îl are îmbunătățirea eficienței energetice facilitează utilizarea unor instrumente financiare rambursabile, care ar putea fi utilizate pentru a crește rata renovării clădirilor rezidențiale, publice și comerciale. Acest lucru ar duce la o mai bună calitate a aerului, ar accelera economiile de energie și ar reduce cererea de combustibili fosili pentru încălzire. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Polonia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (34) Sectorul transporturilor este al doilea cel mai poluant sector după producția de energie și reprezintă aproximativ 70 % din consumul total de petrol. Transportul rutier este responsabil pentru cea mai mare parte a emisiilor din sector. Prin urmare, este esențial să se intensifice acțiunile de decarbonizare a mobilității. În acest sens, ar fi utile stimulentele pentru modalitățile de transport colective, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și active. Creșterea atractivității și a accesibilității transportului public, inclusiv în zonele rurale, și o mai bună conectare a suburbiilor cu centrele aglomerărilor urbane ar contribui la reducerea poluării aerului, la combaterea excluziunii și la îmbunătățirea calității vieții. Ponderea autoturismelor cu emisii zero în totalul noilor autoturisme înmatriculate a fost de 0,8 % în 2020, cu mult sub media Uniunii de 5,3 %. Ar trebui să se aibă în vedere un sprijin suplimentar pentru facilitarea achiziționării de autoturisme electrice și investiții semnificative în infrastructura de încărcare a bateriilor.
- (35) Obiectivele strategiei energetice naționale a Poloniei trebuie revizuite în sens ascendent, în conformitate cu obiectivul climatic mai ambițios al Uniunii pentru 2030. Un cadru strategic solid, stabil și actualizat este esențial pentru orientarea și stimularea investițiilor publice și private în tranziția verde. Polonia ar trebui să ia în considerare aceste obiective mai ambițioase pentru a oferi certitudine investitorilor și a spori previzibilitatea mediului de afaceri, accelerând, în același timp, tranziția energetică în conformitate cu comunicarea REPowerEU.

- (36) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Polonia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Polonia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului²¹, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (37) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său²² se reflectă în recomandarea 1,

²¹ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

²² Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Polonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare de politică globală neutră, ținând seama de menținerea unui sprijin permanent temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să îmbunătățească eficiența cheltuielilor publice, inclusiv prin continuarea reformei sistemului bugetar. Să asigure adecvarea pensiilor viitoare și sustenabilitatea sistemului de pensii prin luarea de măsuri în vederea majorării vârstei efective de pensionare și prin reformarea regimurilor de pensii preferențiale.
2. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să sporească participarea pe piața muncii, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire a copilului și de îngrijire de lungă durată, și să elimine obstacolele care persistă în calea unor forme mai stabile de încadrare în muncă. Să promoveze o educație de calitate și competențele relevante pentru piața muncii, în special prin programe de învățare destinate adulților și prin îmbunătățirea competențelor digitale. Să direcționeze mai bine prestațiile sociale și să asigure accesul la acestea al persoanelor care au nevoie de sprijin.
4. Să îmbunătățească reziliența, accesibilitatea și eficacitatea sistemului de sănătate, inclusiv prin furnizarea de resurse suficiente pentru a inversa piramida serviciilor de îngrijire și prin accelerarea implementării serviciilor de e-sănătate. Să consolideze capacitatea de inovare a economiei, inclusiv prin sprijinirea instituțiilor de cercetare și a colaborării strânse dintre acestea și întreprinderi. Să consolideze în continuare digitalizarea întreprinderilor și a administrației publice, inclusiv prin dezvoltarea infrastructurii.

5. Să consolideze climatul investițional, în special prin asigurarea independenței sistemului judiciar. Să asigure consultări publice eficiente și implicarea partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor.
6. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin eliminarea barierelor de reglementare, administrative și de infrastructură, pentru a accelera procedurile de autorizare și implementarea surselor regenerabile de energie. Să reformeze politicile de renovare a clădirilor și schemele de acordare de sprijin, pentru a stimula o mai mare eficiență energetică, a promova economiile de energie și accelerarea eliminării treptate a combustibililor fosili utilizați pentru încălzire și a accelera instalarea pompelor de căldură. Să accelereze transferul modal către transportul public și mobilitatea activă și să promoveze adoptarea mai rapidă a vehiculelor electrice prin stimulente și investiții în infrastructura de încărcare. Să îmbunătățească planificarea strategică pe termen lung și mediu a tranziției verzi prin actualizarea politicilor energetice naționale în conformitate cu obiectivele Pactului verde european și cu comunicarea REPowerEU, pentru a oferi certitudine comunității de afaceri și a utiliza finanțarea în mod eficace în vederea accelerării investițiilor în energia curată.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele
